

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

VILNIAUS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJA

2004 m. gegužės 05 d. Nr. 1040-4-53
Vilnius

Santrauka

Vilniaus apskrities viršininko administracija (toliau-Apskritis) Valstybės institucija, kuri įgyvendina Vilniaus apskrities rajonuose Vyriausybės programą: socialinio aprūpinimo, švietimo, kultūros, sveikatos priežiūros, teritorijų planavimo, žemės naudojimo ir apsaugos, žemės ūkio, aplinkosaugos ir kitose srityse.

Apskritis 2003 metams pavestoms funkcijoms įgyvendinti parengė valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą 21 programą, iš jų 8 specialiąsias programas. Programų tikslus įgyvendina Apskritis ir jai pavaldžios įstaigos.

Vadovaudamasi Vyriausybės nutarimais, Apskritis 2003 metais į strateginį planą įtraukė Mobilizacijos programą, Nacionalinės turizmo plėtros programą bei Nuteistų ir grįžusių iš kardomojo kalnimo vietų programą. Šios programos nebuvo vykdomos 2002 metais ir 2003 metais, kadangi nebuvo skirti valstybės biudžeto asignavimai.

Dvidešimt vienos programos vykdymui Apskričiai patvirtinta iš viso 66354,7 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 61074,0 tūkst. Lt paprastųjų išlaidų ir 5280,7 tūkst. Lt nepaprastųjų išlaidų. Iš paprastųjų išlaidų 28692,9 tūkst. Lt patvirtinta darbo užmokesčiui.

Programų vykdymui Apskritis 2003 metais gavo iš viso 65837,5 tūkst. Lt, iš jų 60652,3 tūkst. Lt paprastosioms išlaidoms ir 5185,2 tūkst. Lt nepaprastosioms išlaidoms. Darbo užmokesčiui gauta 28661,9 tūkst. Lt.

Vykdydama programas, Apskritis panaudojo 65837,5 tūkst. Lt skirtų asignavimų, neviršydama sąmatoje programoms patvirtintų asignavimų.

Vilniaus apskrities viršininkas pagal audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo (2000-07-11 Nr. VIII-1821 su vėlesniais pakeitimais) 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą, būdamas atsakingas už pavaldžių įstaigų išlaidų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų

asignavimų sumų, turėjo užtikrinti pavaldžių įstaigų biudžeto asignavimų naudojimo pagal patvirtintą sąmatą.

Pavedimo atlikti finansinį auditą data ir numeris

Vykdamas Valstybės kontrolės 2003-06-16 pavedimą Nr. 1040-4 ir 2004-10-13 pavedimą Nr. 1040-4-1 Vilniaus apskrities viršininko administracijoje atliktas valstybinis auditas.

Audito užduotis ir atlikimo tvarka

Vilniaus apskrities viršininko administracija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, kurios buveinė yra Europos aikštė 1, 2601 Vilnius, kodas 8860184.

Vilniaus apskrities viršininko administracijai 2003 metais vadovavo viršininkas Gediminas Paviržis, nuo 2003-08-18 Feliksas Kolosauskas.

Apskrities Apskaitos ir finansų departamentui vadovauja Inolė Juozėnienė, už buhalterinę apskaitą Apskaitos ir biudžeto skyriaus vedėja Irina Griščenko.

Auditas buvo atliktas šiose Apskričiai pavaldžiose įstaigose:

1. Vilniaus 1-ieji vaikų globos namai – 9098798, Žolyno g. 45, LT-2040, Vilnius.
2. Vilniaus 2-ieji vaikų globos namai – 9098802, Minties g. 1, LT-2042, Vilnius.
3. Vilniaus 3-ieji vaikų globos namai – 9098817, V. Grybo g. 29, LT-2055, Vilnius
4. Vilniaus 3-oji internatinė mokykla – 9097897, Palydovo g. 29 A, LT-2048, Vilnius
5. Vilniaus 4-oji internatinė mokykla – 9098286, Nemenčinės plentas 16/2, LT-10102,

Vilnius

6. Sutrikusio vystymosi kūdikių namai – 9164511, Žolyno g. 47, LT-2040, Vilnius

7. Specialieji globos namai „Tremtinių namai“ – 8865167, Meškeriojų g. 22, LT-2016,

Vilnius

Audito tikslas – nustatyti, ar 2003 m. Vilniaus apskrities viršininko administracijos finansinėse ataskaitose pateikiama išsami, teisinga, tikra ir tiksli informacija, ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, bei atlikti sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, finansinės atskaitomybės vertinimą pateiksime audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Valstybinio audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apskaitos bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, dalis.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus. Mes ištyrėme vidaus kontrolės aplinką ir kontrolės procedūras. Audito rizikai sumažinti, atlikome savarankiškas (detalias) procedūras pagal audito programas, kurios sudarytos darbo užmokesčio ir įnašams socialiniam draudimui, ilgalaikio turto, kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms apskaitos sritims, debitorių – kreditorių (skolininkų, įstaigos skolų), sandorių bei finansinės atskaitomybės sudarymo teisingumą ir atlikome finansinės atskaitomybės rodiklių tikrinimą. Audito programos buvo sudarytos įvertinus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės procedūras bei jų veikimą, o taip pat atsižvelgiant į patvirtintų asignavimų sumą.

Audituotos programų lėšos, kurių buhalterinė apskaita vedama Apskirtyje ir kurių pirminių dokumentų apskaita mums buvo prieinama.

Detalias audito procedūras atlikome atrinkę pavyzdžius iš 30,9 % patvirtintų asignavimų. Likusių lėšų 69,1 % visų patvirtintų asignavimų panaudojimą analizavome Vilniaus apskrities viršininko administracijos vadovo sukurtų vidaus kontrolės procedūrų požiūriu bei pagal asignavimų valdytojui pateiktas 33 pavaldžių įstaigų finansines ataskaitas.

Mes nedalyvavome asignavimų valdytojo turto metinėse inventorizacijose.

Finansinės veiklos rezultatai

Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodyklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo 2003-07-03 įstatymą Nr. IX-1678 2003 metais Apskričiai skirta iš viso 66354,7 tūkst. Lt asignavimų. Šių lėšų pasiskirstymas pagal lėšų šaltinius pateiktas 1 lentelėje.

Lėšų pasiskirstymas pagal šaltinius

1 lentelė

Valstybės biudžeto lėšos	Specialiųjų programų pajamos, kurios užskaitytos kaip viršplaninės įmokos į valstybės biudžetą	Iš Vyriausybės rezervo skirtos lėšos	Iš viso
65992,6 tūkst. Lt	6,6 tūkst. Lt	355,5 tūkst. Lt	66354,7 tūkst. Lt

Vyriausybė 2003-01-21 nutarimu Nr. 62 „Dėl 2003 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal tvirtinamas programas patvirtinimo“ 2003 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus paskirstė pagal tvirtinamas programas.

Be to, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-25 nutarimu Nr. 1183 „Dėl asignavimų paskirstymo” skirta iš viso 19,6 tūkst. Lt minimaliai mėnesiniai algai padidinti.

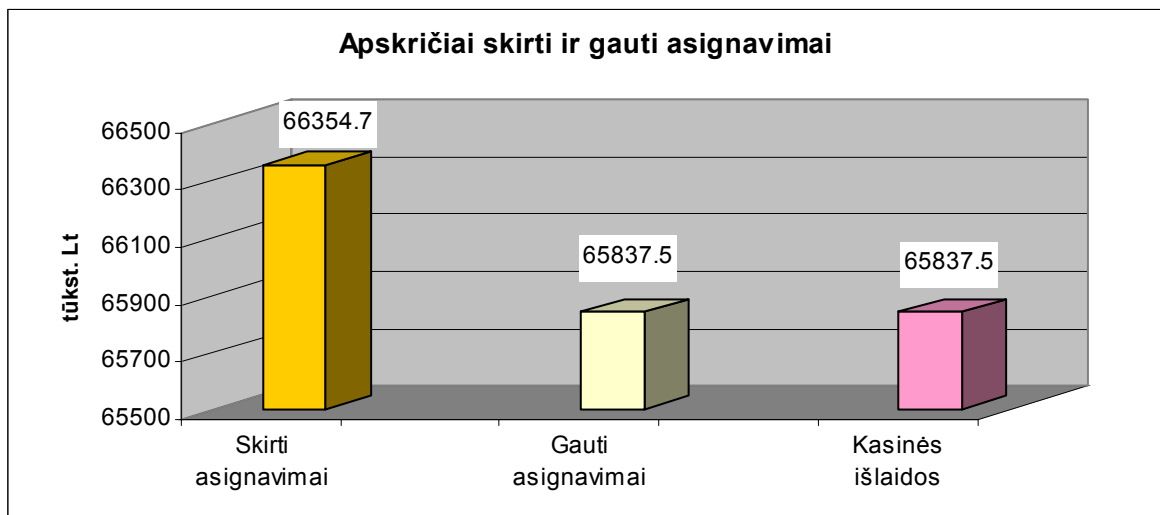
Apskritis biudžeto išlaidų sąmata patvirtinta 2003-01-22, kuri 2003 metais buvo tikslinama. Apskričiai 2003 metais programų vykdymui patvirtinta iš viso 66354,7 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 60652,3 tūkst. Lt paprastosioms išlaidoms bei 5185,2 tūkst. Lt nepaprastosioms išlaidoms. Iš paprastųjų išlaidų 28661,9 tūkst. Lt gauta darbo užmokesčiui.

Palyginus gautus asignavimus su patvirtinta išlaidų sąmata įskaitant patikslinimus Apskritis gavo 99,2 % patvirtintų asignavimų.

Apskritis biudžeto išlaidų sąmatų įvykdymo 2004-01-01 apyskaitos duomenimis kasinės išlaidos yra 517,2 tūkst. Lt mažesnės palyginus su patvirtinta sąmata ir gautais asignavimais.

Apskričiai skirtų ir gautų asignavimų bei kasinių išlaidų palyginimas pateiktas 1 diagramoje.

1 diagrama

Apskritis 2003 metų biudžeto išlaidų sąmatoje nepaprastosioms išlaidoms patvirtinta 5280,7 tūkst. Lt, iš jų 3853,0 tūkst. Lt statybai, 501,5 tūkst. Lt ilgalaikio turto įsigijimui, teritorijų planavimui 55,0 tūkst. Lt bei žemės ir nematerialiojo turto įsigijimui 4,2 tūkst. Lt. Nepaprastosioms išlaidoms gauta 5185,2 tūkst. Lt, tai yra 95,5 tūkst. Lt mažiau palyginus su patvirtinta sąmata.

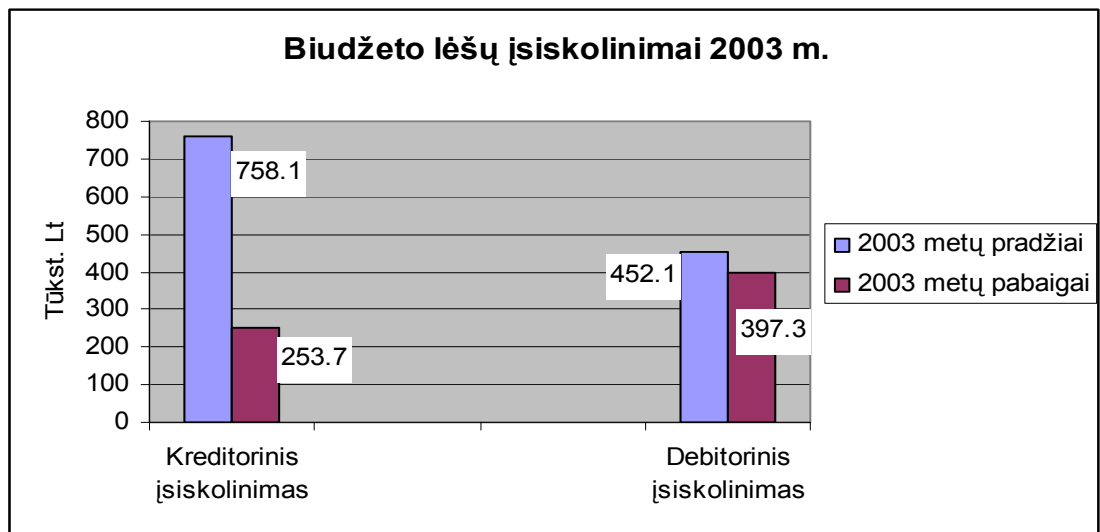
Audito metu nustatyta, kad Apskritis kreditorinis įsiskolinimas (biudžeto lėšos) 2003-01-01 sudarė 758,1 tūkst. Lt, o 2003-12-31 sudarė 253,7 tūkst. Lt, tai yra sumažėjo 504,4 tūkst. Lt. Apskričiai pavaldžios įstaigos liko skolingos už maisto prekes, anglį, šildymą, vandenį ir kt. Audito metu nustatyta, kad Finansų ministerija iš Vilniaus apskrities viršininko administracijai

skirtų valstybės biudžeto asignavimų 1.3 programa „Rytų Lietuvos socialinio plėtojimo ir mokymo valstybinė kalba tobulinimas“ padengė 867,0 tūkst. Lt paskolą, gautą ilgalaikiam turtui įsigyti.

Apskritis debitorinis įsiskolinimas (biudžeto lėšos) 2003-01-01 sudarė 452,1 tūkst. Lt, o 2003-12-31 sudarė 397,3 tūkst. Lt, tai yra sumažėjo 54,8 tūkst. Lt. Debitorinis įsiskolinimas susidarė dėl negražintų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo ligos pašalpų, dėl apmokėtų išankstinių sąskaitų už spaudinių prenumeratą ir kitas prekes.

Apskritis debitorinio-kreditorinio įsiskolinimo palyginimas pateiktas 2 diagramoje.

2 diagrama

Apskritis, vykdydama 2003 metams patvirtintas programas, biudžeto lėšas naudojo neviršijant sąmatoje programoms patvirtintų asignavimų.

Klaidos, pažeidimai, netikslumai, kuriuos audituojamos įstaigos vadovybė turi apsvarstyti ir numatyti priemones juos pašalinti

Vilniaus apskrities viršininkas pagal audituojamu laikotarpiu galiojusio Biudžeto sandaros įstatymo (2000-07-11 Nr. VIII-1821 su vėlesniais pakeitimais) 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą, būdamas atsakingas už pavaldžių įstaigų išlaidų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, turėjo užtikrinti pavaldžių įstaigų biudžeto asignavimų naudojimo pagal patvirtintą sąmatą.

Apskričiai pavaldžios įstaigos Lentvario vaikų globos namai, vykdydami 1.2 programą „Vaikų našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas“ bei Mickūnų darželis, vykdydamas programą 1.19 „Rytų Lietuvos socialinio plėtojimo, auklėjimo valstybine kalba tobulinimas“ viršijo

išlaidų sąmatose patvirtintus asignavimus pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnį „Darbo užmokestis“ kitų paprastųjų išlaidų sąskaita ir tuo pažeidė Biudžetinių įstaigų įstatymo (1995-12-05 Nr.I-1113 su vėlesniais pakeitimais) 8 straipsnio 5 dalies reikalavimą. Lentvario vaikų globos namai viršijo darbo užmokesčio kasines išlaidas lyginant su sąmata 1,1 tūkst. Lt, Mickūnų darželis 0,1 tūkst. Lt. Šis viršijimas susidarė kitų paprastųjų išlaidų ekonomijos sąskaita.

Kiti pastebėjimai

Pavaldžiose įstaigose įvertinus vidaus kontrolės aplinką ir vidaus kontrolės procedūras nustatyta, kad jos užtikrina turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visa tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą, tačiau buhalterinė apskaita nepilnai kompiuterizuota. Kompiuterio pagalba atliekamos tik atskiros apskaitos procedūros. Mūsų nuomone, pilnai kompiuterizuota buhalterinė apskaita suteiktų galimybę užtikrinti greitą bei patikimą informacijos pateikimą ir duomenų kontrolę.

Audito metu nustatyta, kad Sutrikusio vystymosi kūdikių namai (toliau-Kūdikių namai), pirkdami kai kurias maisto prekes turguje ir surašydami laisvos formos aktus, pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies reikalavimą, t. y. ūkinių operacijų (maisto prekių pirkimo turguje) nepagrindė apskaitos dokumentais, turinčiais privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, nurodytus įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje. Taigi, Kūdikių namai taip pat pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnio 3 dalies reikalavimą, kuris nurodo, kad įrašai apskaitos registruose daromi tik pagal apskaitos dokumentus, turinčius privalomus rekvizitus. Audito metu Kūdikių namams buvo rekomenduota atliekant ūkines operacijas pagrįsti jas apskaitos dokumentais, turinčiais privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus. Kūdikių namai rekomendaciją įvykdė.

Audito metu nustatyta, kad Kūdikių namai atliktų ilgalaikio materialiojo turto (pastato) rekonstravimo darbų išlaidomis nepadidino (127,0 tūkst. Lt) turto (objekto) įsigijimo vertės ir tuo pažeidė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 30 punkto reikalavimus. Auditoriams rekomendavus, 2004 m. vasario mėn. pastato balansinė vertė padidinta 127,0 tūkst. Lt.

Audito metu nustatyta, kad Vilniaus 1-uose vaikų globos namuose 2003 metų sausio, vasario bei kovo mėnesiais nebuvo mokama darbuotojams už darbą nakties metu, kaip nustatyta Darbo kodekso 193 straipsnyje. Auditoriams rekomendavus Globos namų direktorė 2004-01-30 įsakymu Nr. 6-62 patvirtino darbuotojų, kuriems paskaičiuoti mokėjimai už darbą nakties metu, sąrašą. Globos namų darbuotojams 2004-02-06 sumokėta už darbą nakties metu 2003 metų sausio, vasario bei kovo mėnesiais.

Audito metu nustatyta, kad Vilniaus 1-ųjų globos namų 2003 metų Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto judėjimo apyskaitoje (Forma Nr. 5) 8 eilutėje Gamybinis ir ūkinis inventorius (016) klaidingai pateikti duomenys apie ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto įsigijimą bei nurašymą, tačiau duomenys apie likučius metų pradžiai ir metų pabaigai teisingi. Auditoriams rekomendavus, klaida ištaisyta (2004-03-04 buhalterinė pažyma).

Audito metu nustatyta, kad Vilniaus 3-ieji globos namai buhalterinę apskaitą veda pagal patvirtintą sąskaitų planą, kuris neatitinka Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 122 p. reikalavimų. Į patvirtintą sąskaitų planą neįtraukta pinigų subsąskaita 09 „Biudžeto lėšos, sumokėtos iš išdo sąskaitos“. Auditoriams rekomendavus, 2003-11-03 direktorės įsakymu Nr. V-32 patvirtintas naujas sąskaitų planas.

Apskritis vadovybė supranta vidaus kontrolės priemonių svarbą, tačiau mūsų nuomone egzistuoja rizika, kad pavaldžios įstaigos gali panaudoti biudžeto asignavimus ne pagal paskirtį. Apskirtyje sukurtos kontrolės procedūros turėtų būti sustiprintos, siekiant, kad pavaldžios įstaigos iš asignavimų valdytojo gautus biudžeto asignavimus naudotų vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.

Vilniaus apskrities viršininko administracija naudojami 0,172 ha žemės sklypu, kuris nėra apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka. Taip pat nustatyta, kad ne visos Apskričiai pavaldžios įstaigos naudojami žemės sklypais, sudarę su apskrities viršininko administracija sutartis dėl valstybinės žemės naudojimo. Kai kurios įstaigos kreipėsi į miestų, rajonų plėtros geodezijos ir žemėtvarkos įstaigas dėl žemės sklypo geodezinių matavimų ir naudojimo ribų nustatymo, tačiau geodeziniai matavimai dar neatlikti.

Pagal audituojamu laikotarpiu galiojusio Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (1994-04-26 Nr. I-446) 6 straipsnio 1 dalies nuostatą valstybinę žemę, nesuteiktą valdyti to paties straipsnio 1 dalies išvardytiems subjektams, apskrities teritorijoje valdo apskrities viršininkas. Pagal nuo 2004-02-21 įsigaliojusio Žemės įstatymo (2004-01-27 Nr. IX-1983) 7 straipsnio 1 dalies nuostatą vienas iš valstybinės žemės patikėjimo teisės subjektų (patikėtinių) yra apskrities viršininkas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16.2 punkto reikalavimu į ilgalaikio turto sąskaitą turi būti įtraukiama žemė. Vilniaus apskrities teritorijoje esanti žemė nėra apskaityta.

Rekomendacijos

Norint pasiekti efektyvesnę Apskrities veiklos teisėtumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą

ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei su visa tai susijusios rizikos veiksnių valdymą, rekomenduojame sustiprinti šias vidaus kontrolės procedūras:

- pavaldžių įstaigų išlaidų sąmatų vykdymo;
- pavaldžių įstaigų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo;

Rekomenduojame:

- sustiprinti vidaus kontrolę biudžeto vykdymo srityje. Sustiprinti kontrolės procedūras, užtikrinančias teisingą asignavimų panaudojimą bei išlaidų sąmatų vykdymą, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų.

Tikimės, kad Jūs atsižvelgsite į mūsų rekomendacijas ir apie jų vykdymą informuosite Valstybės kontrolę iki 2004-12-01.

Pažymėtina, kad audito metu buvo geranoriškai reaguojama į auditorių pareikštas pastabas ir pasiūlymus dėl vidaus kontrolės gerinimo. Dėkojame už malonų bendradarbiavimą.

Finansinio audito 4-ojo departamento direktorė

Vita Jurkevičienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Liudmila Karalienė

Susipažinome

Vilniaus apskrities viršininkas

Feliksas Kolosauskas

2004-05-

Apskaitos ir finansų departamento direktorė

Inolė Juozėnienė

Apskaitos ir finansų skyriaus vedėja

Irina Griščenko